

Hutspot, haring en wittebrood

LANG GELEDEN WERD Leiden omsingeld door het Spaanse leger. De Leienaren zagen het gevaar aankomen. Ze haalden zo veel mogelijk eten en drinken binnen de muren van de stad. Ze versterkten de muren en sloten de poorten. 'We zullen eens zien wie dit het langste volhoudt,' zei de burgemeester. Het wachten was begonnen. Weken en maanden gingen voorbij. Langzaam begon het eten op te raken. 'Hoe lang gaat dat nog duren?' vroegen de mensen in de stad.

'We kunnen niets anders doen dan bidden en wachten,' zei de burgemeester. 'Misschien gaan de Spanjaarden vanzelf weg. Ooit zullen ze hun geduld toch verliezen.'

Buiten de stad lagen de Spaanse soldaten zich in hun tenten te vervelen.

'Moeten we niet eens aanvallen?' vroegen ze aan Alva, hun generaal.

Alva friemelde aan de punten van zijn snor en zei: 'We hebben alle tijd. Als ze geen eten meer hebben, geven ze de moed wel op. Dan laten ze ons vanzelf binnen.'

Maar de Leienaren gaven de moed niet op. Nog lang niet. Ze aten hun kippen, koeien en geiten op. Sommige mensen vingden ratten. Anderen kookten

eikels of kauwden op gras. Iedereen hoopte op een wonder.

Op een dag fladderde er een duif het raam van het stadhuis binnen.

'Een lekker hapje,' zei de burgemeester. Maar wat bleek al snel: de duif had een kokertje aan zijn poot, met een briefje erin.

Houd vol.

We komen jullie helpen.

Willem, prins van Oranje

Als dat geen wonder was!

Zonder dat de mensen in Leiden het wisten, had de prins van Oranje een plan gemaakt. Zijn geld was op, soldaten kon hij dus niet sturen. Maar hij had wel oude vrienden: de geuzen, zeebonken op hun schepen. Ze hadden eerst al Den Briel bevrijd. Nu zouden ze de prins helpen om Leiden te bevrijden. 'Zeg maar wat we moeten doen,' zeiden de geuzen tegen Willem van Oranje.

'Steek de dijken door,' zei de prins. 'De dijken houden het water tegen. Als jullie er gaten in maken, stromen de polders vol.'

'Dat zullen de boeren niet leuk vinden,' zeiden de geuzen.

'Dat moeten de boeren maar voor hun vrijheid overhebben,' zei de prins. De geuzen pakten hun bijlen en scheppen en begonnen de dijken kapot te maken. Toen wachtten ze tot het water kwam. Maar het water kwam niet. De wind stond verkeerd. 'We moeten hopen op een wonder,' zei de prins.

De mensen in de stad werden gek van de honger. Ze strompelden naar het stadhuis en schreeuwden tegen de burgemeester: 'Gooi open die poorten! Laat de Spanjaarden maar komen. We willen niet vrij zijn. We willen eten!' 'Als jullie het echt niet meer kunnen volhouden, moeten jullie mij maar opeten,' zei de burgemeester. 'De poorten blijven dicht.'

En toen gebeurde het wonder. Midden in de nacht begon de wind te draaien. Het water kwam. Het stroomde door de gaten in de dijken. De Spaanse soldaten begonnen te gillen. In paniek renden ze alle kanten op. 'Geen paniek, geen paniek!' schreeuwde generaal Alva. Maar het water kwam al tot aan hun knieën. Wie weet hoe hoog het nog zou komen. 'Wegwezen!' schreeuwden ze. En ze vluchtten weg.

De volgende ochtend klom een jongen op de muur van de stad. Cornelis Joppenszoon had honger. Hij keek uit over het land. Kwam er maar weer eens zo'n verrukkelijke duif aanvliegen. Hij zou hem vangen en hem zo opeten, met veren en al. Cornelis keek nog eens goed. Zo ver hij kon kijken, zag hij water. Alle tenten van de Spanjaarden waren ondergelopen. En er was geen soldaat meer te zien. Stiekem glipte Cornelis door de poort de stad uit.

Hij waadde door het water om een kijkje te nemen bij de lege legertenten. En wat zag hij daar? Eten! Aan een driepoot hing een ketel met daarin een prut van vlees, wortelen en uien. Na een paar flinke happen nam Cornelis de ketel mee en ging terug naar de stad om het goede nieuws te vertellen. De mensen renden naar de muren om naar het wonder te kijken. Ze konden hun ogen niet geloven. In het licht van de opkomende zon zagen ze houten schepen. Die gleden door de polder in de richting van de stad. Aan boord zaten trotse geuzen. Ze hadden haring en brood bij zich. Want de mensen in de stad zouden wel honger hebben. Leiden was vrij. Het was tijd voor een feest. Een feest met hutspot, haring en wittebrood.

En zo... is het echt gebeurd.